

Copyright: Krizsa Katalin, GYÖKNYELVÉSZET

MÁSSALHANGZÓVAL KEZDŐDŐ SZAVAK

G gyökcsoport (a H a 502. oldaltól)

héber	oldal	magyar	oldal
GX	465	GX, GyX	465
GV	466	GV, GyV	466
GB/V	466	GB(V)	469
GC	470	GC, GCs	471
GT, GT	471	GT, GTy, GyT	472
GD	472	GD	474
G-P/F	475	GP, GyP, GyF	475
GG	476	GG/Gy, GyG/Gy	477
GH, GH	477	GH	–
GJ	478	GyJ	479
GK	–	GyK	480
GL	480	GL, GLy, GyL	483
GN	485	GN/Ny, GyN/Ny	486
GM	488	GM, GyM	490
GR	491	GR, GyR	493
GS	497	GS	–
GSz	498	GSz, GySz	498
GZ	499	GZ, GZs, GyZ	500

Gondolatok a G gyökcsoporthoz

Nem tudom megállni, hogy be ne kiabáljam: gá-gáá! A liba – büszke és erős madár – hangosan gagázva figyelmezteti fajtársait, sőt az embereket is jóra és veszélyre egyaránt. Mi volt a **g** hang eredete? A libagágogás.

Csakhogy az G (és nemcsak a betűje) kifejezetten új, 1-2 ezer éves hang!

Glililili! jódlizott az őseember. A marokkói, jemeni zsidók is jódliznak ünnepeken, de a szokás valószínűleg az Alpok vidékéről származik.

A **g** hang elődei a K/H (kő), pl. ka**f**-a**H** = ko**p**-o**G** (kettős hangváltás).

Egyes nyelvekben a **g** a kárpátnyelvi **w** hangot is felválthatja.

A magyarban G/Gy gyökcsoporthoz beszélünk. Babanyelven így változik a **gy** hang: *jejek, djejek* → gyerek. A **d-i/j** -t a felnőttek is **gy**-nek ejtik.

Látni fogjuk, hogy magyar GJ származék nem is létezik. A GL gyök azonban mindkét nyelven "golyó, kerek, kerekít". Bár a **j** és az **ly** a "hivatalos" nyelvészet szerint ugyanazt a hangot jelöli – ez szándékos félrevezetés. Az eredetük sem azonos. A Vas és Zala megyei beszédhez szokott fül a budapesti kiejtésből is kihallja a kétféle **j** hang különbségét.

A GR és KR gyök egyszerre kapcsolatos az állatok morgásával és a körrel. A grrr fenyegető morgás, amely az elejtett préda, a búvóhely körül **köröző** ellenséget figyelmezteti, hogy tulajdonosa harcolni fog a javaiért. A krrr a pulyka "kru-kru" hangjából, vagy kukurékolásból rögzült a tudatunkban. Nem véletlen, ezek büszke, nagyhangú madarak.

A krrr-grrr a kör és minden körözéssel, harcolással kapcsolatos fogalom őse. Nemcsak ijesztés, hanem hívogatás és nyugtatgatás is lehet. Később már sok mást is jelentett ez a két gyök az emberi beszédben, ami szakaszos zajjal jár, pl. csapkodás, favágás, lódobogás, vakarás.

A "kar" is köröz – s mindent azzal csinálunk. A varjú **káro**g és **kárt** okoz. A kürt hangos. A latinból származó *kurva* "göriben haladót" jelent.

A KR, GR gyök a világ összes nyelvén a körrel kapcsolatos. Kúr: kerek lyukat ás. A kert kerek. A közelben levés, rokonság szintén "kör". A héberben a falazás (kir), tető (korá) – az ősi, köralakú sátrak / épületek emlékét őrzik. A ragyogás, a Nap, bármilyen fényforrás sugárzása is körkörös. S a hideg, fagy, jég, és a kopasz fogalmakat miért fejezi ki a héber szintén a KR gyökkel? Mert azok is körül-vesznek...

G

GX gyök, héber

Héber GX gyökszó: gaá = *bőg* (gá! = *nyúlj oda!*)

Héber GX gyökszavak: gaá = *megárad, növekszik, emelkedik*,
gá, ge = *völgy, patak*, gee = *büszke*.

Képzőként / ragként a héber -gx funkciója hasonló a magyarhoz. Olyan új szót generál, amely *az alapszó értelmének szakaszosságát, ismétlődését jelzi*. Pl. dar-gá = lépcső, dil-gá = ugrándozás, plagá = patak.

GX gyök, héber táblázat

gaá = bőg			GX
gá! (nagá) = nyúlj oda, hozzá!			
gáa (גאא) = megárad, növekszik, emelkedik			GX
gé (ג), géj (ג*), geajot (ג*) = völgy, hegyszoros, patakmeder			
ge (ג), gee, geá (גא), (hn, nn) = büszke, gögös			

GX és GyX gyök, magyar

Magyar gyökszavai: gá-gá, gyí (gyíja), gyú(fa).

Értelme: *"kiárad", gyeriünk!*

Képzőként a -gx gyök a magyarban is olyan új szót generál, amely *az alapszó értelmének szakaszosságát, ismétlődését jelzi*. Pl. ker-ge, dör-gő, csi-ga (toszi-ga), tali-ga, csán-gó (csen-gős nyájjal vándor-gó).

GX és GyX gyök, összehasonlító táblázat

gee (ג) = büszke, gögös	d'jah = repülés	gaá (ג) = 'megáradt'
ga-gá (liba)	gyí, gyíja! (dja)	gyú(-fa)

GV (=W) gyökök, héber

1. A kárpátnyelv eredetű GV gyök értelme: *"rossz" felpúposodás*.

Héber GVX gyökszó: gavá, govéa = *haldoklott, haldoklik*.

GV gyökszó: gáv = *hát(a)*, *belseje*. GXV gyökszó: gáavá = *gőg*.

GV gyök, héber táblázat

gavá = kimúlt, meghalt	govéa = halálos beteg, haldokló	GVX
púposodás	gvi'á = haldoklás, kimúlás	
ge v = ház, belseje (vminek)		GV
gaavá (x) = büszkeség, gőg, hivalkodás	kevély	GXV
gaavtán /gaávtanut (x) = gőgös / gőg		GXVT
	gvíjja = test, hullá	GVJ
	gvil = féligkész pergament	GPL
gaván = szín, színárnyalat	gíven = színezte, tarkította	GVN
gavnún = árnyalat	gívún = színezés, tarkítás, változatosság	

A GV gyökszavak bővülése

A héber GV gyökszavak j, l, n, t hangot vesznek fel. A magyar nyelv, a g késői megjelenése miatt, már nem vette fel a v hangot.

gv gvX gxv	gv-j	gv-l	gv-n	gv-t

GV és GyV eredetű magyar gyökszavak

gavá = kimúlik	gebe	gev = belseje	göb (kőb)
gavá = kimúlik, gvavá = rőzse			
gyáva (gyenge) ez valódi GyW szó			

G-B/V gyök, héber

A GB/V gyökcsoporthoz tartozó szó: *púp-mélyedés* (konvex-konkáv).

GVX gyökszavak: geva, giv'á = *domb*. GV'X: gviá = *kehely*.

GB/V gyökszavak: gáv = *hát, külső rész*, gabé = *-ra, rávonatkozó*,

gabá = *szemöldök*, geve = *sziklamélyedés, tócsa*, gov = *gödör*,

gove = *penzbeszedő*, gubi = *sáska*.

G-B/V, héber táblázat

al gáv = -ra -re			GB/V

<i>al</i> gabé = -on, -en, -ön a hátán				
	geva = domb	giv'á = domb	kupac	GVX
gavía = serleg, kehely		gvi'á = serleg, kehely		GV'X
		gví (׳װ) = kehely alakú		
GB/V	gev = a sziklamélyedésben meggyült víz, zsendely			
	geve (׳) = sziklamélyedés, tócsa	gov, gubim = verem, gödör		
gáv = hát, külső rész, támla				
gabá, gavin = szemöldök			gov, govi (׳) = sáska	
gavá, govev = beszedte pénzt		guberál	gove = pénzbeszedő	
gabé = -ra, iránt, vonatkozólag		hegiv = reagált, viszonozta		
gvavá = rözse, szalma alja		gibuv = halmozás, összehordás	GB/V-V	
gaváv = kupacba rakta		gibev = kupacba rakta, összehordta		guberált
	gubbasztó	gibtón = sármány		GB/V-T
gabaut (׳) = jótékonyági gondnokság		púpos	guvtá=vízcső	
település Tel-Avivnál		giv'atáim (kettősszám) = 'lakótelepek'		GV-XT
gavóah = magas		kipéah = hórihorgas	góvah = magasság GVH	
gavah = megnő, kimagaslik				
gavhán = fennhéjazó, nagyzó		g'vohá = büszkén, fennhéjazva		
gavhut = magasság, gög				
gabáhat = homlok kopaszság		gibéah = szikár, magas homlok		GB/V-H
gabej = -ra, iránt, vonatkozik		gov, gováj (׳) = sáska		GB/V-J
gavuj = beszedett pénz		gvíja = pénzbeszedés, behajtás		
gabáj (׳) = gondnok, pénzbeszedő		gyümölcs gujáva (׳) = gujáva		
	govájna (׳-n) = pénz behajtás, utánvétel			GB/V-J
		giv'ól = /növény/ szár		GVX-L
gavál = határos, határt képezett / jelölt ki, dagasztotta		GVL		
gvulim, gvulin = vidék		Jeruzsálemen kívül		gvul =határ

gavlut = fonás				
gabál = dagasztotta, gyúró, habarcsoló				GB/V-L
gibel / gibul = dagasztotta, gyúrta, habarcsolt / gyúrás				
gvió / -it = levélörv a kehely alatt / harangvirág				GVXN
gabán = túrókészítő, túróárus	gviná = túró, sajt	púpos		
gavin = szemöldök				GB/V-N
	kúpos	giben = púpos, púpossá tesz, túró készítés		
		gibun = púpos, meggörnyedés, sajtkészítés		
gavnún = púp, hegypúp, orom givnen = görnyesztette, púpossá tette				
gavnuni / gibnut = púpos, domború. hepehupás / púposság				
gavár = erősödött, növekedett, felülkerekedett			vir = férfi	GB/V-R
gavrá (arám, ♂) = férfi		gvir = úr, gazdag	gvurá = erő, hősiesség	
gever = férfi, kakas		gibor = hős, nagyerejű	über = fölöttes	
gavri = férfias		gvirá = hölgy, királynő		
	geveret = hölgy, nagyságos asszony, -né			
gavriel / gavriela (♂) = arkangyal, Gábor, Gabriella				
gavrut = férfiasság			gvurot = aggkor (80 fölött)	
gvartán = nagyerejű				
gavis = kristály		gvis, -i = kristály, -os	göbös	GB/V-S
gavas = kitöltötte ürt: köbös		gibes = kristályosította, egybeolvasztotta		
gubás = kikristályosodott, egybeolvadt				
gavsusit = dudor, földkupac		gibus = kikristályosítás, tsd.-i összeolvasztás		
gevesz / gubász = gipsz / begipszelt				GB/V-Sz
P → B	gibes / gipesz = gipszet kevert, gipszbe keverte / begipszelte			

Gvil, pergamen (tájnyelven *bergamen*) Az írás rögzítésre használt cserzetlen, szőrtelenített juh- / kecskebőr, kifehérített és elvékonyított lap.

Gibton = sármány Sárgás-barna verébféle, jellegzetesen gubbasztva ül.

A héber GB/V gyökszavak bővülése

A héber GB/V gyökcsoporthoz v, h, h, j, l, n, r, s, sz, t hangot vesz fel.
Nem kapcsol c, d, p/f, g, k, m, z hangot.

gvx gv	gb/v-v	gv-h gv-h	gb/v-j	gv-xl gv-l gb/vl
gv-xn gb/v-n	gv-r	gb/v-s	gb/v-sz	gv-xt gb/v-t

GB/V gyök, magyar

A magyar GB gyök: *géb, göb, gebe, guba, gubó*. Közös értelem: *púpos*.

A magyar GB/V gyökszavak bővülése

A magyar GB/V gyökszavak cs, l, ly, n, r hangot vesznek fel.
Nem kapcsolnak b/v, c, d, p/f, g, h, j, k, m, n, s, sz, z hangot.

gvx gv gb	gb/v-v	gb-cs	gv-h gv-h
gb/v-j	gv-xl gb/v-l gb-l gb-ly	gv-xn gb/v-n gb-n	
gvr gb-r	gb/v-s	gb/v-sz	gv-xt gb/v-t

GB/V, összehasonlító táblázat

	gibun = görnyedés	gev = belseje	gáv = külső rész
	géb (görbült hátú hal)	göb (kőb)	guba (ruha)
			goves = kitölt
		babanyelven kubu	gubó
			gove = beszéd pénz
			guba (szleng: pénz)
	gibun = görnyedés	gibun = görnyedés	
		gibbon	gubbaszt
	gibev = összehordta		gubáv = összegyűlt
	gébics (madár)		gubacs (kupac)
			gabá = szemöldök
			guvat (madár), (ki-)gúvad
gív'ól = szár			gabál = dagaszt
gabalyodik			göböly (hízalt marha)

gavál = dagaszt		gavlut = fonás	
gavallér		goblein	
gavnún = púp			gibun = hepehupás
gabona			gubanc
gibor = hős, gavriel = Gábor			gibev = összehord
Gábor, Gabriel			guberál

1. **Guba:** gyapjúszőttes, vagy abból készült kabát. Vízszíntesen pokróccá varrott darabból szabják. A guba ujjainak betoldása az észak-európai bronzkori szőrme ruhákról ismert.

2. **Guba:** sült tésztákból folyadékkal megpuhítva készült étel. Az önteni való tészta neve a Tiszától nyugatra: laska / laksa. A tésztát szitában, forró vízzel öntik le, majd mákkal, túróval tálalják.

Göböly Wikipedia: "A hízóba fogott szarvasmarha, nemre való tekintet nélkül *sore* vagy *göböly* – az igavonó neve: *tulok*. A *borjú*, *bika*, *üsző*, *ökör* honfoglalás előtti török eredetű szavak." (*Nem! Sokkal régebbiek*):

héber	magyar	héber	magyar
sor = bika	sore	biká = széttépte	bika
gobel = dagaszt	göböly	tole = felakasztja	tulok (szarv)
birja = teremtmény	borjú	uszá = előkészített	üsző*
akará = terméketlen	ökör		

*Az üsző a szaporításra szánt, de még nem ellett szarvasmarha.

Mivel török nyevű népek csak kb. kétezer éve léteznek, de ezek a szavak a héberben és a magyarban rendre megvannak, világos, hogy az eredetük a törökben és a héberben egyaránt – a kárpátnyelv volt.

A **guvat** rosszul repül, csak rövid távra vonul. Egyes északi szigeteken át is telet. Magyar nevét kiguvadó szeméről és furcsa tekintetéről kapta.

góc	GC, héber táblázat: <i>guc = alacsony termetű</i>

GC és GCs gyök, magyar

Magyarban is csak egy – ugyanaz, mint a héberben – GC gyökszó van: *góc*.

A G-C/Cs gyökszó bővülése

gc gc gcs	gcs-j	gcs-r

GC és GCs, összehasonlító táblázat

			guc = alacsony
			góc
		geut = dagály	gohe = áthaljó
		giccs (szleng)	Göcsej
gee = büszke, gögös			gijuc = bemarás
gácsér (gaga-teszér: gagázó)			göcsört-ös

Göcsej A héber gá, gái, ge = völgy, hegyszoros, patakmeder. A *Göcsej* megnevezés eredete a (Wikipedia:) "dombos-árkos, terméketlen vidék" jelentésű *göhej* – *göcsej* szóra vezethető vissza.

GT és GT gyök, héber

Héber GXT gyök: geut = *méltóság, gög, fellendülés, dagály, áradás*.

A GT gyök: gát = *sziklabarlang, (bor)kád, temető*, GT: get = *elválás*.

A GXT gyök elvont értelme: *kiemel* – a GT/T gyököké: *elkülönít*.

GT, héber táblázat

Gott = Isten	geut (⌘) = méltóság, gög, fellendülés, dagály, áradás	GXT
gát = sziklabarlang, temető, szőlőprés, borkád	gut = jó	GT
tág	get = válás, válólevél	két-té: K → G GT
	gitim, gitin = válólevél	GTM GTN
	gitit = ősi hangszer	GTT

GT – GTy és GyT gyök, magyar

A magyar gyök értelme is *kiemelkedés, elkülönítés*.

Magyar GT gyökszavak: *gát, gőte, guta*. GTy gyökszó: *gatya*.

GT – GTy és GyT gyökszavak bővülése

A magyar GT gyökszavak h, r, t -t – a GyT csak cs, r hangot kapcsol.

gxt	gt	gt	gt	gty	gyt-cs	gt-h	gt-n	gt-m	gt-r	gyt-r	gt-t	gt-t

GT – GTy és GyT, összehasonlító táblázat

get= szétválás			get = szétválás	geut = áradás
gát, gátol			gót	gyut (odajut)
geut = dagály			geut = méltóság	geut = áradás
gatyá (lobog)			góte	guta
	get = elválás		kahus = sovány dijet = beszivárog	
	gettó (ketté)	gitt (kitt)	göthös (kehes)	gyutacs (gyútesz)
dijet = átszivárog		katrosz= gitár	dáj = elég!	
gyatra		gitár	gyötör	

A **góte** élőhelye: Közép-, Kelet- és Észak-Európa. A hím élénk színű, a párzási időszakban tarajt növeszt a hátán.

Gitt, kitt: ablak-, fa-, fémgragacs. Képlékeny, gyorsan szilárdul, jól tömít.

GD gyök, héber

Az ősi kép: *szerencsésen elejtette, „levágta” a zsákmányt.*

A héber GDX gyökszó: gidá = *levágta, kivágta.*

GD: gad = *megtámad, szerencse*, gdí = *gida*, gid = *ín*, god = *tömlő.*

GD, héber táblázat

		gidá / gdiá = ki-, levágta /-ás	GDX
gadúa = ki-, levágott		gidúa = ki-, levágás	
gád = megtámadta		gdí = gida, gödölye, Bak csillagkép	GD
gad = szerencse, koriander		gid = ín, hímvessző	
gadá = folyópart, edény szája		god = tömlő, megtámad	
gadá (arám, 8) = szerencse			GDX
	goded = sereglük, csoportosul, levág, datolyát szüretel		GDD
		gdud = barázda, csapat, csoport, ezred	
		gdidá = karmolás, önsebzés (gyászoló)	

gadfán /-ut = szitkozódó, káromló / káromlás		GDF
	gidef / giduf = káromolta /-lás, szidta /-ás	
	gudgedan /-it = meggy / cseresznyeféle	GD-GD
	gdíja = gida, gödölye	GDJ
gadol = nagy, felnőtt	gódel, gdulá = nagyság, dicsőség	GDL
gadál = meg-, felnőtt, nagyobbodott, felnevelkedett		
	gudál = felnevelt, növesztett	
gadil = ima-, rojt, bojt, ciráda	gidál = nevelkedett, nagyobbodott, fel-nőtt	
	gidel = növesztette, termelte, tenyésztette, nevelte, naggyá tette	
	gidul = ki-, növés, növény, termelés, tenyésztés, nevelés	
gadlut = nagyság, nagyképűség		gdolot = nagy tettek, nagyzolás
gadlanut = felfuvalkodottság		
gadám = levágta, megcsonkította, amputálta		GDM
gadum = levágott, csonkított, amputált		
	gedem = facsonk gidem = félkarú	
	gidám = zúz, levagdal	
gadur = körülkerített	gidur = körülkerítés	GDR
gadar = el-, bekerítette, elzárta (utat), meggátolta, levágta, datolyát szüretelt		
gadér, gdérim, gdérot = kerítés	gdirá = el-, körülkerítés, határ szabás	
	geder = kerítés, 'megszabott határ' keter = korona	
	gdérá = karám	godrot = karámban tartott nyáj
	kerítés-i	gidrón = ökörszem (madár)
gadis = kazal, sírhant	godes = kazlat rak, tetéz	GDS
gadus = csordultig tele, tetézett	gdisá = kazalrakás, tetézés	
	kódes = szent	gódes = ráadás, túlmérés

God = megtámad (erős) → az angol God = Isten.

A **gidur** = körülkerítés – gidul = növekedést határolja be.

Gad, koriander: ősidők óta használt fűszer. Barnás-sárga magja illóolajat, cukrot, fehérjét, C-vitamint tartalmaz. A Földközi-tenger vidékéről származik. Levele hasonló a petrezselyemhez, de az íze és aromája más.

A héber GD gyökszavak bővülése

A héber GD gyökszavak d, f, g, j, l, m, r, s hangot vesznek fel.

Nem kapcsolnak b/v, c, h, k, n, sz, t, z hangot.

gdx gd	gd-d	gd-f	gd-gd	gd-j	gd-l	gd-m	gd-r	gd-s

GD gyök, magyar

Magyar GD gyökszó a *gida* (és *Göd*). A gyök értelme a héberrel rokon.

A GD gyökszó bővülése

A magyar GD gyök csak h, ly, ny, r hangot vesz fel.

gdx gd gd	gd-d	gd-f	gd-gd	gd-j	gd-h
gd-l gd-ly	gd-ny	gd-m	gd-r gd-r	gd-s	

GD, összehasonlító táblázat

	gidá = levágta, gdí = gida	gadá= folyópart	
	gida	Göd (a Dunánál)	
		gadis = sírhant	
		gödhös (göthös)	
		gdí = gödölye, godel = megnő	
		gödölye	
		god = tömlő, gadá = edény száj	
		gödény	
gader = elkerít	gubim = gödrök, gadár = útzár	gov = gödör	
gádor	gidres-gödrös	gödör	

Göd Duna mentén, Pest fölött van. Közmondás: "Iszik, mint a **gödény**".

A **gádor** a külszínnél mélyebben fekvő lakóépület vagy pincelejárat, ami megakadályozza, hogy beessen az eső. A tornác és az ereszalj is gádor.

G-P/F gyök, héber

A héber G-P/F gyökszavak: gapá = *folyópart, sövény*, gaf = *szárny, kar, bedugaszol*, guf = *test, lényeg*, gufá = *törzs, holttest*.

Elvont értelem: *ami behatárol*.

G-P/F, héber táblázat

gapá = folyópart, sövény, cipőfelsőrész			GP/F
gaf (guf) = szárny, kar, edényfül, bedugaszol		gufá = törzs (test), holttest	
gapáim (kettősszám) = végtagok	gyapál	guf = test, testület, lényeg	
	gefet = kipréselt olajbogyó		GFT
	gifef / gifuf = átölelte / ölelés, körbefogás		GP/F-F
		gipef = átölelte, ölelgette	gufif = sejt
			gufijá = trikó GFJ
	gefen = szőlőtő		gufani = testi GFN
	giper = kénezte, rézgáliccal permetezte		GP/F-R
		gofra / gofrit = szulfát, műtrágya / kén	
gafrur = gyufa		gipur = kénezés	gófer / gofriti = bibl. fa / szulfid
	P → B	gipesz, gibesz = begipszelte	GPSz

A héber G-P/F gyökszavak bővülése

A héber G-P/F gyökszavak f, j, n, r, sz, t hangot vesznek fel.

Nem kapcsolnak b/v, c, g, h, k, l, m, s, z hangot.

gf	gp/f-f	gf-j	gf-n	gp/f-r	gp-sz	gf-t

GP – GyP gyök, magyar

A közös értelem a magyarban is: *ami bezár*.

Magyar GP gyökszó: *gép*. Az ősi értelem a *test*, mint tevékeny egység.

GyP gyökszavak: *gyep, gyepű*.

Egy újkori GyF is van: *gyufa*, de ez valójában összetett szó.

A GP – GyP (és GyF) gyökök bővülése

A magyar GP gyökszó csak sz -et – a GyP-k j, l, r, t hangot vesznek fel.
Nem kapcsolnak b/v, c, p, f, g, h, k, m, n, s, z hangot.

gp gf	gp gyf	gp/f-f	gf-j gyp-j	gyp-l	gp-m
gf-n	gp/f-r gyp-r	gf-sz	gp-sz	gf-t	gyp-t

GP – GyP (és GyF), összehasonlító táblázat

	gaf = kar, guf = testület		
	gép		
	gapá = folyópart	d(j)ofi = szívócső	gofrit = kén
	gyep, gyepű	gyöp	gyufa (kénes)
gapá = sövény, gufijá = trikó			
gyapjú (betakar)			
gapáim = a két kar		d(j)ofi = szívócső	
gyapál		gyopár (gyapjas)	
gaf = dugaszol gavár = legyőz	gipesz = gipszel		
gyapot	gepárd	gipsz	

GG gyök, héber

A héber GXGX gyökszó: gia'gá = gágog. GG: gag = tető (betakar).

GG, héber táblázat

gag, -ot = tető	'bekapart'		GG
		gia'gá = gágogott, kapirgált	GXGX
gagón = eresz, kicsi tető			GGN
gá'guim = vágyakozás	gágog		GXGX-M
		gigít = dézsa	GGT

G-G/Gy és Gy-G/Gy származékok, magyar

Magyar GG gyökszó a góg. GyGy gyökszó: gyógy.

Tájnyelvi gyökszó a GyG: gyug (dug). (A héber dug = halászik.)

Az ősemlék, a nagyvadászati előtt, főleg halászáttal foglalkozott.

GG – GGy és GyG – GyGy gyökszavak bővülése

A magyar GG gyökszó cs, g hangot, a GGy csak g hangot vesz fel.

gg g x g x	gg ggY gyGY	gg-cs	gg-g ggY-g
g x g x -m	gg-n	gg-r	gg-sz gg-t

GG – GGy és GyG – GyGy, összehasonlító táblázat

	gia'gá = gágog, garón = gége	gee = gőgös	gia'gá = gágog
	gége	giga	góg, Góg
		gehá = gyógyulás dug = halászik	
		gyógy	gyug (dug)
gia'gá = gágog			gia'gá = gágog
gágog, gagyog		gógicsél	güggyög
		geá = gőgös, gag = tető	gigit = dézsa
		gigerli, gigász	guggol

Lexikon: **Magóg** egy nép neve volt, amely a magas északon lakott. **Góg** egy király, aki (Ezékiel szerint) be fog törni Izraelbe, de ott el is fog pusztulni. Ezt jóslatot a szkitákra vonatkoztatták. Góg és Magóg az araboknál is mesebeli, északi népek. A középkori krónikások az Európát fenyegető magyarok vezéreinek / őseinek tartották őket. De lehet, hogy ezek csak gúnynevek arra, hogy érthetetlen a nyelvük: "gagáznak".

GH és GH gyök, héber

GH gyökszavak: gah = *előtör* (hág, hágó), gahá = *áthajlik, kihúz*.

Egy héber GH gyökszó van: gehá = *gyógyulás* (heg?).

GH és GH, héber táblázat

gah (góah) = előtört, kibukkant	gihá = előretörés, előbukkanás	hágó GH
gahá = át-, hajlott, kihúzta	higáh (giah) = kitör, előugrik	

gahá, gehá = meggyógyít, gyógyulás	heg	szótagfordulás?	GH
		gihec / gihuc = vasalta /-ás	GHC
		gohác = kivasalt	
	hukk	gihek / gihuk = bőfögött /-és	GHK
gihuch = gúny-, mosoly		gihech = gúnyosan mosolygott	hijuch=mosoly
gahachán = tréfálkozó	viháncoló		GHCh
gahalit = karbunkulus (bórbetegség)			GHL
gahélet / gahalilit = parázs / szentjánosbogár			
gahán = fölé-, hajolt		ghiná = föléhajlás	GHN
gahún = föléhajol /-va	han-ga: virág		
gahón = (csúszómászó) has			
	géhínóm = pokol, gyehenna		GHN
gahamón = gyújtogató			GHM
gahár = ráborult, föléhajolt		gíher / gíhur = lehelt / lehelés	hörög GHR
		g'hirá = rá-, föléhajlás, ráborulás	
gahur = vörö sarcú			GHR

GH és GH gyökszavak bővülése

A héber GH c, k, n, r hangot – a GH gyök ch, l, m, n, r hangot vesz fel.

gh gh	gh-c	gh-k gh-ch	gh-l	gh-m	gh-n gh-n gyh-n	gh-r gh-r

G/Gy-H magyar szó nincs

	gehenóm = pokol, gyehenna	gyehenna	

GJ gyök, héber

A héber GJ ősjelenete: *völgyben, vízfolyásnál gyülekeznek a "népek".*

Héber GJX gyökszó: g'ijá = *bőség*. GJ: gáj = *völgy*, goj = *nép*.

GJ, héber táblázat

g'ijá = bőség, rívás			GJX

gé (ג), géj (ג*), geajot (ג*) = völgy, szoros, patakmeder		váj-t	GJ
gádzsó = ember	gólya: vándor	goj / gója (hn, nn) = nép, nemzsidó ember	
GJ-XV			gújáva (ג) = egy gyümölcsfaj
gajác = vésnök	váj-tesz	gijuc = vésés, vegyi marás	GJC
gajecet = véső-, marógép		gijec = kivéste, -faragta, kimarta (vegyileg)	
		gijed = kizsigerelte	GJD
	gér, gijóret (hn, nn) = zsidó hitre tért (ffi, nő)		GJR
		gijer / gijur = zsidó vallásra térítette /- térítés	
gajász = toborzó, verbuváló			GJSz
	gijesz / gijusz = sorozta, mozgósította, toborozott / toborzás		
gájisz = hadoszlop			gujász = mozgósított

Magyar GJ szó nincs – GyJ gyökszavak

A GyJ gyök ősi képe: *tűzgyújtás*. A magyar GyJ szavak: *gyújt, gyújt*.

A *gally* a GLL gyöknél található.

A GJ és GyJ gyökszavak bővülése

gjx	gj	gyj	gj-v	gj-c	gj-d	gj-r	gj-sz	gyj-t

G/GyJ, összehasonlító táblázat

			gahélet = parázs	
				gyújt
		d'jah = repülés	goj = nép*, gijesz = toboroz	
		gyíja!	gój (gyújtott)	gyújt

*A **goj** a Bibliában még bármilyen **nép**, csak az újkortól „nem-zsidó”.

Héber és magyar GK gyök nincs

GyK gyök, magyar

Magyar GyK gyökszavak: *gyík, gyök*.

A magyar GyK gyökszavak bővülése	gyk	gyk-ny	gyk-r

GyK, összehasonlító táblázat

	djah = siklórepülés	dijek = pontosította	
	gekkó, gyík (falon járnak)	gyök	
	dajek = védőfal		
	gyékény		
dajek = pontosan úgy csinál		dajéka = elég sok (van), elég!	
gyakorol, gyakran (djak-rá-n)		gyökér	

Gyékény Elődeink egyaránt gyékénynek nevezték a növényt és a kész szövedéket. Sőt az a valószínű, hogy előbb ismerték a készterméket. Magyarországon földre, vagy ágyra terített gyékényen aludtak.

GL gyök, héber

A héber GL szavakat gyakran úgy lehet "magyarra átfordítani", hogy az igekezézőt, az l-et r-re cseréljük.

A GL gyök ősi képe: *tenger hullámozása*. Közös értelem: *tovagördül*.

A héber GL gyökszavak: gál = *örül, hullám, halom, rom*, gil = *életkor, öröm*, gilá = *kitakar, elárul*, golá = *száműzetés*, gúla = *golyó, forrás*.

GXL gyökszavak: gaál = *megutál*, goál = *beszennyezett (lehányt)*.

GXL gyökszavak: geál = *beszennyez*, goel = *rokon, megváltó*.

GL, héber táblázat

gál = örült, hullám, halom, romhalmaz	gil = örül	GL
gali = hullámos	gilá = vigalom, kitakarta, felfedezte, elárulta (titkot)	
b'rés g'lé = nyilvánosan	gil = életkor, öröm, harangnyelv	
gol = játékgyó	gúla = golyó, gömb, gömb-, oszlopfej, forrás	
galá (π) = száműzetésbe ment	gole / golá = száműzött / száműzetés	
gaál = megutálta	giul = utálat, edény rituális kiforrázása	GXL
	g'ilá = megutálás	goál = undorító, szennyezett
gaál / gaul (nig'ál) (κ) = ki-, megváltotta / megváltott		
geál (κ) = beszennyez	gél	goál (κ) = beszennyezett GXL

		goel (⌘) = rokon, megváltó, Messiás	
		elgördít	g'ulá (⌘) = meg-, kiváltás
		gilven / gilvun = galvanizálta /-ás GLV	
galáv = borbély, fodrász		golyó-fej	GLV
galiut = hullámosság			GLT
galut / galuti = száműzetés, diaszpóra / szétszórásban élő zsidó			
glutá (arám, ⌘) = száműzetés			GLTX
galád = bebőrdzött, megfagyott, megkeményedett		behegedt GLD	
glédában áll	geled = heg, cserzett bőr, hagymafej levelek		
		gildi / gildá = børszerű / cserzett talpbőr	
		glíd / glída = jég / fagylalt	
	galád tett	gilud = jeges, nyúzott	
galaf = farag, vés, vésnök		gilef, giluf = véste /-és, faragta /-ás GLF	
		glifá / guláf = vésés, képmásolás /vésett, faragott	
		b'gilufin = becsípett, részeg	glufá = klisé
galgál = kerék, korong		L → R	gör-gör GL-L
galgilá = csiga (szerszám)		gilgel = gurítottotta, forgatta, előidézte, gyúrta	
galgelet = csigasor (szerszám)			
galgilit = görkorcsolya		görgelet, gurulat gulgólet = koponya, fej, fejadó	
galgilim = roller		gilgul = gurulás, gördülés, átalakulás, viszontagság	
galúah = borotvált	golyó-i	giluah = borotválás /-kozás GLH	
galah = katolikus pap	kopasz	gilah / gulah = borotválta / megborotvált	
giluj = felfedés, feltárás, felfedezés, leleplezés, megnyilatkozás		GLJ	
galuj = nyílt, nyilvánvaló		glujá = levelezőlap	
galáj / g'láj (⌘) = detektor / dekoltázs			
glujot = nyíltan, kertelés nélkül	gilajon = ív papír, újság példány, margó		
galját = Góliát			
galál = fel-, összegöngyölte, gördítette, ganéj			GLL

	görer	golel = hengerít, teker, vázol, sírfedő kő	
galil, -im /-ot (tsz) = tekercs / henger / tartomány	glilá = tekercs /-elés, körzet		
gelel, galál = ganéj		glili = hengeres, galileai	
		gilili = jojózás	gurula glulá = pilula
gal'in /-i = csonthéjú mag /-gyümölcs L → R gar'in = mag			GLXN
galón = űrmérték (4.5 liter)			GLN
galám = magába foglalta, megtestesítette, összehajtotta			GLM
gelem = nyersanyag		glulim = bálványok (gúnyos)	
gömb gölem = gölem, báb, formátlan test, nyersanyag, gubó			
gilem = megszemélyesítette			
galúm= benne rejlik, magába foglal, kialakulatlan		golmi = nyers (kidolgozatlan)	
glimá = palást, köpeny			
galmud = magányos, elhagyott		golmani = formátlan, esetlen	
galéria = galéria, karzat		idegen szó	GLR
galás = le- csúszott, sielt, siklott, korcsolyázott, kifutott tej			GLS
glisá = le-, siklás, korcsolyázás, csúszás, tej kifutás			
galeset = ekcéma, bőrküetés		gilson = vitorlázó repülő	gulas = gulyás*
gurulsz-ka		gluszka = zsemle, péksütemény GLSz	
gluszkama = kőkoporsó, szarkofág			

Gil = életkor: az egész „golyó” – az életkor az elgördülés mértéke.

Itatáskor, hazatéréskor a **gulya** a hegyi legelőkről "legördül" a völgybe.

* **Gulas** = gulyás (étel). A szó a magyarban marhapásztort is jelent.

A héber GL gyökszavak bővülése

A héber GL gyökcsoport csak c, k, r hangot *nem* vesz fel.

gl gxl gxl	gl-v gl-v	gl-d	gl-f	gl-gl	gl-h	gl-j
gl-l	gl-m	gl-xn gl-n	gl-r	gl-s	gl-sz	gl-t

GL – GLy és GyL gyökök, magyar

Az ősi kép a KM-ben fészkelő *golyák vándorlása*.

Elvont értelem: *tovagördül*.

Magyar GL gyökszavak: *gála(est)*, *gél*, *gól*, *gúla*, *gülü* (*szem*).

GLy gyökszavak: *gálya*, *gólya*, *golyó*, *gulya*. GyL: *gyalu*, *Gyál*, *gyül(ik)*.

A GL – Gly és GyL gyökszavak bővülése

A magyar GL gyökszavak **v, b, v, c, cs, d, p, g, k, l, m, n, s, sz, z** hangot vesznek fel. A GLy csak **ly**-t. Egyik sem kapcsol **h, f, j, r, t** hangot.

gl	gxl	gxl	gl	gly	gl-v	gl-v	gl-b	gl-v	gl-c	gl-cs	gl-d	gl-d
gl-f	gl-p	gl-gl	gl-g	gl-h	gl-j	gl-k	gl-l	gl-l	gly-ly			
gl-m	gl-m	gl-xn	gl-n	gl-n	gl-r	gl-s	gl-s	gl-sz	gl-sz	gl-t	gl-z	

GL – GLy és GyL, összehasonlító táblázat

gálá = vigalom				gúla = golyó
gála (est)				gülü (szem)
goál = kiváltott	giul = utálat		gól = játékgolyó	gúla = golyó
Gaál (név)	gél		gól	Gül (Baba)
golá = száműzetés			gúla = golyó	gúla = oszlopfej
gálya			golyó (goló)	gúla
gali = hullámos			gole = száműzött	gali = hullámos
gyalu (djalu: forgácsol)			gólya (költöző)	gulya (por utána)
gál = romhalmaz, golá = száműzetés			gúla = gömb	
galiba			golyva	
gilven = galvanizál			gál = halom, giul = utálat	
galvanizál				gyülevész
galut = száműzetés		gaul = megváltott		
gálic		gilice (párban él)		
goles, glisá = csúszó, csúszás		goles = csúszik	gililá = tekercs	
galacsin	gleccser	glicerin	gyolcs	
		galuj = nyilvánvaló		
		gilt (szleng)		

galád = kemény geled = hagymafej levelek			
galád	glédá(-ban áll)		
gál = hullám, guláf = faragott			guláf = vésett
galopp ('faragott' mozgás)			golf (lyuk)
golel = felgöngyölíti			gulgólet = koponya
gyalog			golgota
gilgel = gurít			gole = száműzött
galagonya			golyhó (hányódik / nem számít)
galut = diaszpóra		gilúah=borotválás	gál = halom, hullám
gall (galáta)		gyilkos	gyúlik, gyülekezik
galul = összegabalyodott			gaul = megutált
gally			gyűlöl
gilajon = margó, halilá = körbe-körbe			daluk = meggyújtott
gallér			gyullad
galón = űrmérték golel = megteker			
gallon	geller (visszafordul)		
gelem = 'nyersanyag', geál = beszenyez			
galamb (begytej, trágya)			
galál = göngyölt, galás = csúszik			galgál = korong
galand (féreg)			gölöncsér (fazekas)
goles = siklik			
gáláns			
galéria= karzat		golel = felteker	
galéria		glória	gyűlés
galus = lecsúszt		goles = csúszik	gulás = gulyás
galuska		giliszta 'csúszik'	gulyás
geál = beszenyez			
galáz			

Galiba – egyik gödörből a másik 'golyó'-ba kerül.

Gilice, golya, gerle: párban él. A **gyolcs**-vászon len- és pamutárú.

A legkeletibb **gall** népet az Ószövetség galátának nevezi. Az i. sz. előtti görög területekről mentek Kisázsiaába, ahol a héberek szomszédai lettek.

Golf 1. tengeráramlás és öböl. 2. Angliában, USA-ban népszerű labdajáték. A pálya földbevált lyukaiba kell beütetni a labdát.

Galopp (francia) 1. A ló ugró mozgása. Mivel az emberi szem nem alkalmas a részletek megkülönböztetésére, csak a pillanatfelvételek óta ismerjük a galoppugrás fázisait. 2. divatból kiment tánc és zene.

A **golyhó** a bohó rokonszava – inkább együgyű, bolondos, tudatlan.

Geller-t kap: ívben visszarepül. A geller a lövedék irányváltozása. Átvitt értelemben, ha nem jó irányba terelődik, meghiúsul valami (ügy, terv).

A **galambfélék** többnyire bűgő hangúak. A hímek ugyanúgy költenek, mint a nőstények. Az egy-két fiókájuk fészeklakó, a szülők túrószerű begytejjel táplálják őket. A párban élő galambfajok neve gerlice.

Galand: a népnyelvben pántlika. A galandféregnek hosszú, lapos a teste.

Gáláns (francia: galant). Jelentése eredetileg vitéz, derék, becstelen volt – később finom, udvarias – de az értelem a laza erkölcsre is átkerült.

Glória (latin) dicsőség, dicsfény, sugárkorona / az angyalok dala.

Gilt (német) biztos hogy érvényes, rendben van.

GN gyök, héber

A héber GN gyök elvont értelme: *benne van, belefoglalt*.

GN gyökszavak: gán = *kert, óvoda*, giná = *megróttá*, gon = *színárnyalat*.

GNX gyökszó: gaón = *zseni*.

A héber GN gyökszavak bővülése

A héber GN gyökszavak v, d, h, j, n, sz, t, z hangot vesznek fel.

Nem kapcsolnak c, p/f, g, k, l, m, s hangot.

gxn gn	gn-v	gn-dx gn-d	gn-h
gn-xj gn-j	gn-n	gn-sz	gn-t gn-z

GN, héber táblázat

			goni, gonit = színű GN
	k'gon = mint például		gon / gonim = szín /-árnyalat
gán = kert, óvoda		giná = kis-, konyha-, kert, /erkölcs/ megró, elítél	
			guná = megintett, megrótt
gaón (⌘) = nagy tudású, zseni		g'oni /g'onut (⌘)= zseniális /zsenialitás	GXN
	gnevá = lopás, lopott holmi		GNV
ganáv = tolvaj, el-, lopta		ginev = lopott, lopkodott	gunáv = elloptott
			gundá = (kat) ezred GND
gandrán /gandranut = piperkőc, hiú /-ság		gondá(j) (⌘) = közlegény, légionista	
	ginder = cicomáz		gunder = felcicomázott
		gnihá = nyögés goneh = nyög	GNH
gná(j) (⌘) = szégyen /-letes		ginuj = megrovás, erkölcsi elítélés	GNXJ
li-gnáj (⌘) = rovasára, hátrányára			
ganán = kertész, oltalmazta		gonen = véd, óv	GNN
ganón = óvoda		ginun = modor, magatartás, viselkedés	
ganenet / gananut = óvónő, kertész nő / kertészet			
		gnusz(j)á (⌘) = születés (származás)	GNSz-XJ
		gnut = szégyen, ócsárlás	GNT
ganúz = el-, rejtett, félretett		g'nizá = elrejtés, levél és irattár	GNZ
ganzách = kincs-, levél- és irattár			
gnazím = kincsek, mügyűjtemény			

GN – GNy és GyN gyök, magyar

A héber GN gyök elvont jelentése: *belefoglalt* – megfelel a magyarnak.

A magyar GN gyök: *gén, gané* (kerti). A GNy gyök: *gúny, gúnya*.

A magyar GyN gyök: *gyanu, gyón, gyün* (jön).

A GN – GNy és GyN – GyNy gyök bővülése

A magyar GN gyök c, cs, d, g, gy, j, ny, r, sz, t, z hangot vesznek fel.

A magyar GyN gyök g, gy, k, n, t hangot – a GyNy gyök gy, r hangot kapcsol. Egyik sem vesz fel b, v, p/f, l, m, s hangot.

gxn gn gn gny gyn gyny	gn-v	gn-c gn-cs	gn-dx gn-d gn-d
gn-g/gy gyn-g/gy	gn-h	gn-xj gn-j gn-j	gn-k gn-n gn-ny gyn-n
gn-r gyny-r	gn-sz gn-sz	gn-t gn-t gyn-t	gn-z gn-z

GN – GNy és GyN – GyNy, összehasonlító táblázat

gnáj = ócsárlás	gán=kert, goni=színárnyalat	gnihá = nyögés
gané (ganéj)	gén	gnú
dajénu = hacsak az...		daján = bíró gnáj = szégyen
gyanu (d'janu)		gyón (djón) gúny, gúnya
		jonek = csecsemő, új hajtás
		gyün (djön)
tugán=megsütött		guná = megrótt, gnut=szégyen
gánca*		gönc (gúny-tesz)
guná = elítélt		
gáncs (gán-tesz)		
jone = sanyargat		
gyanta (jonta, jön)		
		gonen = véd, óv
		gond, gondos, gondnok
		gunder = cicomás
		göndör
gong = gong	ganúz = rejtett	goneh = nyög
gang (kong)	genszter	gong
	gnihá = nyögés	gonen = óv

	gyenge		gyöngy	
			gonen = véd, golel = göngyöl	
			göngyöl	
gnáj = szégyen		ganúz = rejtett, félretett		konchia = csigaház
ganaj	gyanakodik, gyanít		gunyhó (kunyhó)	
k'gon = például	guná = elítélt, gonen = megvéd			
gyanánt	genny			
	gaón = nagytudású		gonen = megvéd	
	generális		gúnár	
	gnusz'já = 'született'		goni= ..színű	
	génusz		gyönyör	
	g'nizá = elrejtés		gnusz'já = (arra) születés	
	genezis, genetika		gonosz	

Gyanú: a héber dajénu = "az még hagyján", "ha csak gyanu volna!"

***Gánca**, gánica Burgonyából, kukorica és árpalisztból készült, sűrű főzelék. Van, ahol galuskát szagatnak belőle és tepsiben megpirítják. Ízesítése: túró, tejföl, káposzta, tepertő, pirított hagyma, mák, lekvár.

A **gang** a régebbi, többszintes bérházak emeletein levő függőfolyosó, ami a lakóközösség kommunikációjának is helyszíne (zajos, kong).

Generális, tábornok 1. ffi szerzetesrend főnöke 2. lovagrend feje.

A **gyanta** a magyar jön (gyün) szóból is eredhet. A fák törzse akkor folyat gyantát, amikor élősködőtől vagy a tűző naptól senyvednek.

GM gyök, héber

A három gyök közös értelme: *ami elnyel*.

Héber GMX gyökszó: gome = *kortyol*.

GMX gyökszavak: gime = *nyel, hörpint* (vizet), gome = *papirusznád*.

GM gyökszavak: gám = *is, szintén* (még), gmí = *sás*, gumá = *kis gödör*.

A héber GM gyökszavak bővülése

A héber GM gyökszavak d, gm, h, j, l, m, r, s, t hangot vesznek fel

Nem kapcsolnak b/v, c, p/f, k, n, sz, z hangot.

gm-x	gm-x	gm	gm-d	gm-gm	gm-h	gm-j
gm-l	gm-m	gm-r	gm-s	gm-t		

GM, héber táblázat

		gmi'a, gimúa = kortyolás	GMX
		gime (ס) = hörpintette, nyelte	GMX
			gome (ס) = papirusznád
gám = is, szintén	'újra nyelés'	gmí (ו) = sás	gumá (מ) = kis gödör GM
		gimátia = betűszám érték	GMT
gamád = összezsugorodott, törpe			GMD
gamud = fejletlen, kisméretű			gomed = ókori hossz mérték öl
		gingem / gang'mán = dadogott, hebegett / dadogós	GM-GM
		gumhá = vakablak, falmélyedés	GMH
		gumijá = gumi	GMJ
gamul = elválasztott csecsemő		gimel = g betű	GML
gamál = teve, -hajcsár, megérett, elválasztotta (szopóst), tette, visszafizette			
		gmilá =érés, csecsemő elválasztás, leszokás, fizetség	
		gomel = megtesz, viszonz (jót, rosszat)	
		gmul = fizetség, viszonzás, jótett	
gamloni = hórihorgas, idomtalan		gimlá (ס is) = biztosítási összeg	
gamelet = tevékaraván		gomlin = kölcsönösség	
gamám / gamúm = levágta, -nyeste / levágott fa			GMM
gmamit = ragya, gödröcske		gimum = élőfa csonkig levágás	
gamúr = befejezett, kész		gimur = befejezés, illatosítás	GMR
gmár = vég, befejezés		gomer / gmirá = befejez /-és	
l'gamré = teljesen		gimer = 'végez vele', nyakára hág, szobát illatosít	
gamis = rugalmas, ruganyos, hajlékony		hamis:-)	GMS
gmasá = kamásli		gimes, gmisut = rugalmassá tette, rugalmasság	

Gumit csak az 1880-as évektől gyártanak. A rugalmas kaucsuk felfedezői azonban, már 3000 évvel ezelőtt, az indián *olmék*ok voltak.

GM és GyM gyök, magyar

Az elvont értelem, mint a héberben: *bekap, elnyel*.

Magyar GM gyökszavak: *gém, gím* (szarvas), *gumó, gümő, gumi*.

Magyar GyM gyökszavak: *gyám, gyom*.

GM és GyM gyökszavak bővülése

A magyar GM gyökszavak b, l, ly, r, sz hangot vesznek fel.

gm-x	gm-x	gm	gm	gm-b	gm-d	gm-gm	gm-h	gm-j	
gm-l	gm-l	gm-ly	gm-m	gm-n	gm-r	gm-r	gm-s	gm-sz	gm-t

GM és GyM, összehasonlító táblázat

gimeá = nyel, gamloni = hórihorgas		gumá = kis gödör	
	gém (kút, madár)	gím (szarvas)	gumó, gümő
gimúá = elnyelés gám= szintén			gime = elnyelte gumijá= gumi
gyám	gém (kapocs)		gyom gumí
	gomed = összezsugorodik		gomer = befejez
	gémberedik		gomb, gömb
			gamád = törpe
			gomba
			<i>golel = gombolyít</i>
			gombóc, gombolyít
			gimur = illatosítás
			gyömbér
	gomem = lenyes		gomel / gamul = érik / érett
	gyémánt	díamant éles sarkok	gomolya (sajt) gyümölcs
	gmirá = befejezés		gimer = 'végzett vele'
		gimnazium	gyomor

			gamis = rugalmas
			gyömöszöl

Gömb → göb (m betoldás). **Gyömbér**: fűszernövény.

GR gyök, héber

A krrr, grrr fenyegető morgás, amellyel az elejtett préda, vagy a búvóhely tulajdonosa riasztja a köröző ellenséget – hogy a harcolni fog a javaiért.

A "gár" gyökszó ősképe a fészekben ülő kitárt csőrű madárfióka. Ebből ered a **garat** és a **lakás** jelentés is. A héber gir = **mészkö** arra utalhat, hogy a **g** megjelenésének **idején és helyén** az ember barlangokban lakott.

A legősibb jelentést a **GXR** (és elődje, a **KR**) hordozza: goer = **rászól**.

GR: gerá = **nyelőcső, ingerel**, gár = **lakik**, gir = **mészkö**, gur = **fióka**.

GRX gyökszó: garúa = **rossz, levágott, silány**.

Megfigyeljük, hogy a **gx-** sok héber szóról leválasztható – pont úgy, mint a **kx-** előrag. Tehát még a **kx-** késői, zöngés változatából is előrag lett.

További érdekesség, hogy a **GR** származékokból, gyökfordítással magyar **RG** származékokat kapunk. A magyarázat valószínűleg az, hogy a **grr** és a **rrg** hangzat ugyanazt kódolja a fejünkben.

GR, héber táblázat

	goer = megátkozta, rászólt, megdorgálta	GXR
	gaará = átkozás, rászólás, dorgálás	
gár, gur = lakott, lakik	gir = kréta, mészkö rágott	GR
	gerá (ג) = izgatta, ingerelte, uszította gur = fióka, kölyök	
rág-a	gerá (ג), geraot = nyelvcső, visszakerődött étel, ókori pénz, érem	
	gér, gijóret (hn, nn) = idegen / zsidó hitre térő	
garúa = rossz, rosszabb, levágott, silány rágua		GRX
gará = levonta, levette, levágta	gri'á = levonás, csökkentés	
	gérua = levonás, éretlen gyümölcs	
garáv = ekcéma, kiütés, cserépkorsó rag-áv		GRV
	gerev = zokni, harisnya	

		gri'ut = silányság	GRXT
		grutaot (x) = lim-lom, ócskavas	
	gerut = idegenség, zsidó hitre áttérés		GRT
		girit = borz (állat)	
	gérad / gérud = vakar, le-, kapar / vakarás, kaparás		GRD
garád = vakarta, lekaparta		gridá / girud = vakarás, le-, kaparás	
garid = szikkadtság, száraz évszak	rög-di		
gardi = szövőmester	ragdi, rakdi		
	grédá (arám, x) = csak, kizárólag		
gardom = vérpad, vesztőhely		girdum = levágás, lenyesés	ragad-om
garedet = viszketegség	rágad-at	gródet = fémreszelék	röged-et
garáf = el-, kiséperte, összegereblyézte, kifújta (orrot)			GRF
garuf = kitisztított, összesepert		goref = csatornatisztító	
gráfi = írott, grafikai		grifá = kitakarítás, kitisztítás, kikaparás	
garger = szem (gabona, szőlő), csipet	görger		GR-GR
		girger = gargarizált, aszalta, szemenként szedte	
gargir = gabona-, gyümölcszem, bogyó	görgir		
gargarán /-ut = falánk /-ság		girgur = toroköblögetés	gr-gr
gargeret = gége, légcső		grogeret = szárított füge	
	géru(j) = ingerlés, uszítás		GRJ
	gorál = sors	higril (gorál) = kisorsolták neki, nyert	GRL
		gorál /-i = sors, sorsdöntő	
gar'in = mag, lényeg, szemernyi	rög-eny		GRXN
gar'ini = magvas, tömör		gir'én = kimagvazta	
	geraón = hiány	(ki-)rágón	
garet = trachoma (szembetegség)			
		higrin (garan) = szérúbe rakta	GRN
garón = torok		gör-ön	góren = szérű, csűr, magtár

	gerem = csont, égitest		GRM
garum = csontos	rág-am	grimá = okozás	gorem = okozó, tényező
garár = vontat, vonszolta, vontatta, reszelt			GRR
grár = vontatás, vontató	gör-er	grirá = vonszolás, vontatás	
garur = csatlós, vontatott			
	gérár = vonszol, lekapar		
grára (ס) = vonszolás			
grára (ת) = számkó	görer-tő	goreret = vontató	
garus = elvált	gerus = ki-, száműzetés		GRS
	gérás = el-, kikerget, házastárs elválik		
	rúg-ás	gorás = elkergetett, kiűzött, elvált	
	gerusim = házasság felbontás	gör-ös	grus = pénzegység
	gérásim = időzőjel		
	geresz = dara	gersli	GRSz
garasz = megdarálta, tanulta, vélekedett, fogalmazott	rág-asz		GRSz
		girszá (ס és ת) = tanulás, szöveg változat	
garisz = dara, gríz		griszá = darálás, zúzás	
garzen = fejsze			GRZ

Girit: borzolt szőrű, mérges, falánk ragadozó. Földalatti alagutakban él.

A héber GR gyökszavak bővülése

A héber GR gyökszavak v, d, f, gr, j, l, m, n, r, s, sz, sz, t, z hangot kapcsolnak. Nem vesznek fel c, h, k hangot.

gxr grx gr	gr-v	gr-d	gr-f	gr-gr	gr-j	gr-l	gr-m
gr-xn gr-n	gr-r	gr-s	gr-sz gr-sz	grx-t gr-tx gr-t			gr-z

GR és GyR gyök, magyar

Az ősi kép a *lyukacsos mésző*.

Magyar GR gyökszavak: *gór*(cső), *góre* (kunyhó).

GyR gyökszavak: *gyár, gyér, gyere!*(jer!), *gyúr, gyűr, gyűrű*.

A GR gyökszavak bővülése

A magyar GR csak p, r hangot nem vesz fel – a héber c, h, k -t nem.

gxr grx gr gr	gr-v gr-b gr-v	gr-c gr-cs	gr-d gr-d
gr-f gr-f	gr-gr gr-gr gr-g	gr-h	gr-j gr-j gr-k
gr-l gr-l	gr-m gr-m	gr-xn gr-n gr-n gr-ny	gr-r gr-s gr-s
gr-sz gr-sz gr-sz	gr-xt gr-tx gr-t gr-t	gr-z gr-z gr-zs	

A GyR gyökszavak bővülése

A magyar GyR gyök d, p, k, l, s, t hangot kapcsol.

gxr grx gr gyr	gr-v	gr-d gyr-d	gr-f gyr-p	gr-gr	gr-j
gyr-k	gr-l gyr-l	gr-m	gr-xn gr-n	gr-r	
gr-s gyr-s	gr-sz gr-sz	gr-xt gr-tx gr-t gyr-t	gr-z		

GR és GyR, magyar

	jaár = erdő, gerá = izgat	gir = mészke	gir = mészke
	gyere! (d-jere)		gór (lyukas cső) gyúr
jaár = erdő, grár = vontatás		gár = lakik	gerá = kérődzés
gyár (d-jár)*		góré (rakhely)	gyúr
garúa = silány	grédá = csak		gerá = nyelőcső
gyaur	gyér		gyúrú
goref = gereblyéz		garáv = cserépkorsó	
grábla =	gereblye	görbe	
gored = vakar	gérár = vonszol	gar'ini = tömör	
gravíroz	gereben	görvély (tbc, golyva)	
gerá = ingerel	gródet = reszelék	girger = szemenként szedte	
garabonciás	csodás	girbe-gurba	gürcöl
garón = garat	gir = kréta		grutaot = limlom
garat	gréta (kréta)		gurít
jaár = erdő	gir = kréta		gorer = vonszol

gyárt, gyártmány gyertya (kenődik)		gurtni (heveder)	
gerá = izgató	gér = idegen		gir = mézskő
(3) grácia	Gérce (falu)	gér-tesző	görcs (gör-tes)
gvardia = gárda		dirder = gördít, gródet = reszelék	
garda(-hal), gárda		gördít	gyűrődik
gará = levonta		garid = szikkadt	
grádics		gordonka (basszus hang)	
goref = gereblyéz		goref = orrot fúj	goref = összeseper
gyarapít		grippa	grupp
gráfi = írott	magrefá = gereblye		gráfi = írott
grafit, grafika		griff (elhúzza)	gróf (régen írnok)
girger = gargarizál			gargir = bogyó
gargarizál			görög, görget
	gargerán = falánk, gorál = sors		m'garger = gurguláz
	Gergely		gurguláz
	m'gare = gerjeszt		gargeret = légcső, gir = kréta
	gerjed		gurgulya (írócső)
jeled = gyerek, gur = kölyök		garúa = silány	grogeret = száradó füge
	gyerek	girhes	gyürke (kenyérvég)
			gur = kölyök
			gyürkőzik
	giruj = ingerlés		gorál = sors
	gerle (turbékol)	eldob	gorál gorál*
	gorál = sors		gurul
	gerely		
	geruj = uszítás	gerá = izgató	geruj = ingerlés
	gerilla	grill	gorilla
garúa = rossz	geruá = levonás, gréda = csak		

gyarló	gyérül			
garur = csatlós	garum = csontos geraón = hiány magrin = szérűbe rak			
gyarmat	gerinc	girnyó	görnyed	
gargir = bogyó	gar'ini = tömör	gar'in = szemernyi góren = szérű		
gránát, <i>gránit</i>	gerenda		göröngy	<i>grund</i>
góren = magtár	garáv = cserépkorsó		gorer = vonszol	
<i>grandiózus</i>	gerencsér (fazekas)		göreány (púpos)	
gerem = test	garum = csontos		garum = csontos	
garmada	germán		goromba	
gerá = pénzérme	gur = kölyök	grimá = okozó	gerev = zokni	gerá = kérődzött
gramm	gyermek	grimasz	gyüremlik	gyurma
grus = kis pénz	griszá = zúzás		gorás = elkergetett	
garas	gersli (árpagyöngy)		gyors	
grusá = elvált nő		grutaot = limlom, girít = borz		gerus= kiűzés
<i>grasszál</i>			<i>groteszk</i>	gurászta (túró)
garzen = fejsze		griszá = zúzás	gerús = elzavart	
garázda	gerezd	gríz		<i>grúz</i>
gár = lakik	géras = elváló			
garázs	gerezna (bőr, mente)			

Gór(cső): mikroszkóp.

Gyár és jár. A héber jaár = erdő. Arámul: d-jaár = mint-az-erdő – s így már valóban *gyár*-nak hangzik. Az erdő volt az ősi, élő tömeget előállító "gyár". Mindent megtermelt, amire embernek, állatnak szüksége volt.

Gyaur (arab, török): a hitetlenek, a nem-mohamedánok gúnyneve.

A **görvélykór** tuberkulózis okozta nyirokcsomó megnagyobbodás.

Gereben: a len tilolásához használatos eszköz. Sík lapra erősített igen sok, felfelé álló tüske. Ha ezen áthúzzák, a len szálai kiegyenesednek.

Grácia A báj / kellem 3 istennőjének közös neve a római mitológiában.

Garda: pontyszerű, egyenes hátú vékony hal, csapatosan vonul → *gárda*.

Grádics, garádics: fok, lépcső.

A **gordonka**, cello – magyarul kisbőgő. Hegedű után a legdallamosabb, basszus hangú vonós. Legközelebb ez áll az emberi hanghoz.

Gróf Lexikon: egy 5. századi adat szerint "grafio" alakban a király által kinevezett legfőbb hivatalnok. (*Nemde írrok...*)

A **griff** oroszlántestű, sasfejű, szárnyakkal ellátott mitológiai állat.

Gurgulya: a hímes tojásra író csövecske.

Gerle A joná = galamb bűgő hangú, ügyesen repülő madár. A hím is költ. 1-2 fiókájuk fészeklakó, a szülők túrószerű begytejjel táplálják őket. A párban élő galambfajok magyar neve gerle, gerlepár.

***Gorál** = sors. A M.o.-ra menekült lengyeleket hívtuk **gorál**-nak.

Grill (angol) éjjeli, táncos, műsoros szórakozóhely (is).

A **gerilla** a fennálló hatalom ellen küzdő, nem reguláris harcos.

Gorilla: hatalmas termetű, afrikai emberszabású majom / nagy, behemót ember. Gúnyosan mondva: a testőre valakinek.

Gerencsér: azoknak a fazekasoknak az elnevezése (pl. Vas megyében), akik másféle edényeket is készítenek. A gerencsér szó olykor lebecsülő, csúfondáros elnevezése volt a fazekasnak.

Gersli: árpagyöngy. Az árpa a hűvös, csapadékos tájakat kedveli. Mivel az árpanyer gyorsan szárad, inkább kásaként fogyasztják.

A juh föccstejéből készül a **gurásza** (egy túrófajta).

A **gerezna**, garázna a női felsőruha, a mente változata.

GS gyök, héber

A GXS (צ) és tükörgyökének, az SXG-nek (ס) ősi képe: *vulkánkitörés*.

A GXS gyökszó: gaás = *vihar, robaj*.

Héber GS gyökszavak: gus = *rög, tömb*, gisá = *hozzáférés, bánásmód*.

GS, héber táblázat

gaás = vihar, robaj, bögött, háborgott		GXS
gaási = vulkanikus	Ság-hegy	saág = ordított
gás! (nagás) = lépj ide! közeledj!		gus = rög, tömb, blokk GS

		gisá = hozzáférés, megközelítés, bánásmód	
la-geset (nagás) = odalép-ni		gista = lopó (szívócső) szódásüveg GST	
		összetett szó gus-panka = címer, égisz, pecsét	
	gesem = eső, test*	megvalósuló	GSM
gasum = esős sug-ám: susogó		gisem = megvalósította, megtestesítette	
gasmí /-ut = anyagi /-asság		gisum = kivitelezés, megtestesítés	
	geser = híd	gisér = áthidal siger = átküld	GSR
gasár = hídőr, hidat vert		gisur = hídverés sürgés	
		gisrón = palló, kis híd	
gasas = felderítő, tapogatta, érintette, nyomot kutatott			GSS
gasos = mélységmérő		gises / gisus = tapogatózott / -ás, keresgélés	

*Gesem = eső. Ha visszacseréljük az előragot (k → g), k'-esem → mint-leeső. Eszerint már az őskorban is ismerték a tömegvonzás jelenségét...

A héber GS gyök bővülése

gxs gs	gs-p	gs-m	gs-r	gs-s	gs-t

GS, magyar gyökszármazék nincs

GSz gyök, héber

A héber gyök csak az új **sz** (szamech) betűvel képez szavakat.

A héber **GSz** gyökszavak: gasz = *durva*, gisz = *sógor*, gosze = *böfög*.

Héber G'Sz gyökszó: gájisz = *hadoszlop*. Közös értelem: *durvaság*.

GSz, héber táblázat

gász (gaszasz) = durva, trágár, idomtalan			GSz
gaszá (ן) = böfögött		giszá (arám, נ) = oldal	GSzX
gá(j)isz = hadoszlop		gisz, giszá = sógor, sógornő	oldalági
		hegisz = kavarta	G'Sz
	szuszog, hörög	gsziszá = haldoklás	GSz-Sz

gaszasz (gasz) = modortalanul viselkedett	goszesz = haldoklik

GSz és GySz gyök, magyar

Magyar GySz gyökszavak: *gyász, gyűszű.*

A magyar GSz, GySz gyökszavak bővülése	g'sz gsz gysz	gsz-sz	gsz-t

GSz és GySz, összehasonlító táblázat

goszesz = haldoklik		giszá = oldal, gerá = nyelőcső
gyász		gyűszű (gyűrű)
hegisz = kavár	gás! = lépj közelebb	gosze = bőfög
gesztus, gesztikulál	gyössz! (jössz!)	gusztus
giszá = oldal		gász = modortalan
gesztenye	lapos	gusztál

GZ, héber táblázat

GZX gyökszavak: géza = *faj, fatörzs*, giz'i = *faji*. Közös értelem: *elkülönül*.

GZ gyökszavak: gáz = *elmúlik, elröppen*, gazá = *géz*, gizá = *lenyírt gyapjú*.

A GZ gyök ősi képe: *gőz-gáz*, amely azonos szó a két nyelvben.

GZ, héber táblázat

	géza = faj, fatörzs		GZX
	Géza, Gizi	giz'i, giz'iut = faji, tiszta fajú, faji jelleg	
gáz (gáz) = elmúlt, elröppent		goz / gáz = elröppen / elmúlt	GZ
	gez = fű-, birkanyírás, lenyírt gyapjú, lenyírt fű		
gazá = géz	kötszer	gizá = gyapjú nyírás, lenyírt gyapjú	zig-zag
	gizbár /-ut = pénztárnok, pénzügyi osztály		GZB
gazál = el-, rabolta	legázol, zabrál		GZL
	gezel = rablás, rablott holmi	gozál = madár-, galambfióka	
gazul, gzul = el-, kirabolt			
gazlán /-ut = rabló / rablás	gázol-án		

gazám = sáskalárva ám = nép	gizem = körülnyeste, túlozott, ráíjesztett GZM		
	gizum = fanyesés, túlzás guzmá = túlzás, lódítás		
gazmán = 'felvágó', lódító gaz ember	gzómet = lenyesett faágak		
	giz'anut = fajelmélet	GZXN	
gazír = fahasáb, fadarab, szabható, vágható		GZR	
	gozer = vág, kiszab, elrendel, meg-, eltílt, szabász		
gezer = darab, sárgarépa	gzirá = vágás, szabászat, szabás		
	gzerá = rendelet, végzés, tilalom, üldözés		
gzarkás = szecskavágó	gizrá = alak, szabásminta, frontszakasz		
gazit = faragott kő			GZT
gazáz = nyírta, levágta	gzizá = nyírás, levágás zizeg	GZZ	
gazíz = szilánk, törmelék			
gazóz = szódavíz szörppel gázos			
gazezet = ótvar		g'uzutra = erkély	

A héber GZ gyökszavak bővülése

A héber GZ gyökszavak b, l, m, n, r, t, z hangot kapcsolnak.

gzx gz	gz-b	gz-l	gz-m	gz-xn	gz-r	gz-t	gz-z

GZ – GZs és GyZ gyök, magyar

A GZ gyök ősi képe: *gáz, gőz*. Közös értelem: *elkülönül, elkülönlít*.

Magyar GZ gyökszavak: *gaz, gáz, géz, gőz, güzü* (egér).

GyZ gyökszó csak egy van: *győz*. GZs gyökszavak: *gázsi, gúzs*.

A GZ – GZs és GyZ gyökszavak bővülése

A magyar GZ gyökszavak d, l, m, n hangot – a GZs csak ly -t – a GyZ csak l hangot vesz fel. Egyik sem kapcsol b/v, c, p/f, g, h, j, k, s, sz, t, z hangot.

gzx gz gz gzs gyz	gz-b	gz-d	gz-l gz-l gzs-ly gyz-l
gz-m gz-m	gz-xn gz-n	gz-r	gz-t gz-z

GZ – GZs és GyZ, összehasonlító táblázata

gazál = rabolt	géza = faj, törzs	géza = faj	gzérá = tilalom
gaz (gonosz)	Géza	győz	gúzs
gáz = gáz, elröppen		gáz = elröppen	gazál = elrabol
gáz		gőz	güzü (egér)
gez= lenyírt fű	géza = géz		
gaz (gyom)	gez		
gazár = kiszabta			
gázsi			
gez = birkanyírás			
gazda, gazdag			
gizbár = pénztárnok	gozál = madárfióka	gezel = rablás	
gazdálkodik	Gizella	győzelem	
gzirá = vágás	gezum = nyesés	gozer = vág, kiszab	
(ki-)gazol, gázol	gezemice		guzsaly
gáz = elröppen	giz'iut = 'olyan' fajtság		
gazella	gezengúz	géza = faj	

A **güzü**-egér nyáron szénakazalban, faodvakban él. A tél közeledtével a pár és az azévi nagycsalád közösen épít áttelelő helyet: "güzü hordást". Ebben kb. 50 liter magot és növényi részeket halmoznak fel. 10-20 cm vastag földréteggel borítják, ami messziről is látható dombot képez. Tavasszal elhagyják a várat és ki-ki saját családot alapít.

Gúzs Szívós fák suhángjaiból előállított kötélféle – leginkább tutajok kikötésénél használják. A suhángokat tűz mellett megpuhítják, majd egyik végüket fába beszorítva, a másikat egy irányban csavarják. Ettől a farostok szétválnak s kötélszerű alakot vesznek fel. A jó minőségű gúzs a kenderkötélnél is erősebb. A **guzsalyra** a fonni való kócot teszik fel.

A **gazella** arab eredetű szó (gazál, gazála): az "udvarolni" "szerelmesnek látszani" jelentésű igével rokon. Az arab kultúrában a gazellák voltak a kecsesség és szépség megtestesítői.

@ Krizsa Katalin, 2015. 11. 09. Átdolgozás: 2017. 01. 13.

